

Muutosehdotukset 22.9.2025 hallituksen esityksen apteekkiveroon

21.10.2025 | Suomen Apteekkariliitto,
Talous- ja hallintojohtaja, ekonomisti Nella Paakkolanvaara

Apteekkitalousuudistus tehdään tilanteessa, jossa apteekkien talous on heikentynyt merkittävästi

Pääasialliset syyt:

- Apteekkeihin kohdistuneet lääkesäästöt ja leikkaukset 2000-luvulla. Viimeisin 40 miljoonan reseptilääketaksaleikkaus (netto 20 milj.) vuonna 2023.
- Kustannusten raju nousu 2020-luvulla
- Useiden menekkilääkkeiden hintojen voimakas lasku patenttisuojan päätyttyä sekä biologisten lääkkeiden mukaantulo lääkevaihtoon ja hintojen lasku.
- Uudet lääkesäästöt 2025-2027. Vuodelle 2026 kaavailtujen säästöjen suuruus apteekkeille -36 miljoonaa.
- Itsehoitolääkkeiden jakelukanavaaajennukset heikentävät apteekkien toimintaedellytyksiä.
- Hallituksen esityksen vaikutukset näkyvät jo nyt oikeutena olevien sivuapteekkien sulkemisilmoituksina.

Lääketaksa yhdistettynä progressiiviseen apteekkiveroon varmistaa lähiapteekkiverkoston kattavuutta

- **Apteekkiveron progressio on kiinteä ja välttämätön osa apteekkitalouden sääntelyä.** Sen poistaminen tai lieventäminen horjuttaisi sekä taloudellista tasapainoa että sosiaalipoliittisia tavoitteita.
- **Julkisen talouden näkökohdat voidaan toteuttaa ilman että lääkepoliittiset ja alueelliset tavoitteet vaarantuvat.**
- Progressiivinen apteekkivero ja lääketaksa ovat niin taloudellisia instrumentteja kuin myös **välineitä yhdenvertaisen ja turvallisen lääkehuollon turvaamiseen koko maassa.**
- **Progressiivisen apteekkiveron ensisijainen tarkoitus on apteekkien tuloerojen taseus,** ei fiskaalinen tuotto. Tuottotavoitteen asettaminen apteekkiverolle samaan aikaan, kun lääketaksasta leikataan johtaa epäjohtonmukaisuuteen saavutettavuuden näkökulmasta ja apteekkiveron tosiasialliseen kiristymiseen.
- Fimea vastaa apteekkien sijainnin ohjauksesta, jonka **tarkoituksena on varmistaa, että apteekki toimii siellä, missä sille on tarve.**
- Apteekkiveron määräytymisperusteen muuttaminen myyntikatepohjaiseksi huomioi nykyistä paremmin apteekkien todellisen kannattavuuden.
 - **Apteekkiverotaulukko vaatii kuitenkin vielä korjauksia, jotta se kohtelee erikokoisia apteekkeja oikeudenmukaisesti.**

Keskeiset muutosehdotukset apteekkiveroon

- 1) **Apteekkiverotaulukon korjaus:**
valtiolle tuottoneutraali, nollaverorajan nosto 250 000 euroon ja veroluokkien lisäys.
- 2) **Korjaus sivuapteekkivähennykseen:**
korotus oikeutena olevien sivuapteekkien vähennyksen määrään ja rajaus vähennysten saajiin, kaksi ratkaisuvaihtoehtoa, vaikutus valtion verotuottoon -0,7-0,9 milj. euroa.
- 3) **Kahden apteekin loukku:** kaksi ratkaisuvaihtoehtoa. Apteekinvaihtovuonna lupakohtainen apteekkivero tai apteekkiveron perusteeseen euromääräinen (28 000 €/kk) vähennysoikeus veron perusteeseen kahden apteekin pitoajalta.
- 4) **Hävikin huomioiminen** varaston arvon määrittelyssä apteekkiveron perusteen hankintamenon osalta: perustelu ja muutosehdotus säädöskohtaisiin perusteluihin.

1) Korjaus apteekkiverotaulukkoon

22.9.2025 HE:n apteekkiverotaulukko, joka vaatii korjausta:

Veroluokka	Lääkemyynnin voittomarginaalirajat, euroa	Euromääräinen apteekkivero alarajalla, euroa	Apteekkivero alarajan ylimenevästä lääkemyynnin voittomarginaalista, prosenttia
1	0–199 999	0	0 %
2	200 000–499 000	0	22 %
3	500 000–799 999	66 000	37 %
4	800 000–1 099 999	177 000	39 %
5	1 100 000–1 399 999	294 000	41 %
6	1 400 000–1 699 999	417 000	42 %
7	1 700 000–	543 000	43 %

Ongelma 1: apteekkiverotaulukon nollaveroraja on liian alhainen ja veroluokkia on liian vähän

- Nollaveroraja on liian alhainen Nyt apteekkiveroa joutuvat maksamaan myös apteekit, joissa nykyinenkin kannattavuus ennen 1.1.2026 reseptilääketaksan leikkauksia on koetuksella. Vaarana on pienimpien apteekkien kaatuminen. Inflaatiotarkastettu nollaveroraja tulisi olla 300 000 euroa.
- Nykyisestä 10-portaisesta verosta vaihdos 7-portaiseen veroon tekee apteekkiveromuutoksesta verovelvollisten osalta ennakoimattoman ja epäoikeudenmukaisen.

Korjattu, valtion tuottojen suhteen neutraali apteekkiverotaulukko

Veroluokka	Voittomarginaali, euroa		Apteekkivero	
	alaraja, euroa	yläraja, euroa	vero alarajalla, euroa	vero-% ylimenevästä
1	-	250 000	-	0 %
2	250 000	400 000	-	22 %
3	400 000	550 000	33 000	33 %
4	550 000	700 000	82 500	37 %
5	700 000	850 000	138 000	38 %
6	850 000	1 000 000	195 000	39 %
7	1 000 000	1 150 000	253 500	40 %
8	1 150 000	1 350 000	313 500	41 %
9	1 350 000	1 650 000	395 500	42 %
10	1 650 000		521 500	43 %

Ratkaisu 1: apteekkivero- taulukon korjaus

- Apteekkiveron nollaveroraja tulisi korjata kesällä lausunnoilla olleen hallituksen esitysluonnoksen mukaiseen 250 000 euroon.
- Taulukkoon tulisi lisätä lisäluokkia, jotta progressioportaat olisivat nykyiseen veroon nähden paremmin verrannollisia.
- Taulukossa esitetty korjaus veroluokkiin, veroprosentteihin ja alarajaveroihin on valtiolle verokertymän osalta kustannusneutraali ja apteekkien näkökulmasta oikeudenmukaisempi ja ennustettavampi kuin HE:n verotaulukko.
- Jatkossa taulukon veroluokkarajoihin tulee tehdä säännölliset inflaatiotarkistukset.

2) Korjaus oikeutena olevan sivuapteekin verovähennykseen

Ongelma 2: Oikeutena olevan sivuapteekin verovähennys on riittämätön

Hallituksen esityksessä esitetty sivuapteekkivähennys apteekkiveron perusteesta olisi ehtona olevien sivuapteekkien osalta 150 000 euroa ja oikeutena olevien osalta 50 004 euroa vuodessa. Ehtona olevan sivuapteekin osalta hallituksen esitys on kannatettava, mutta **oikeutena olevien sivuapteekkien osalta vähennys veron perusteesta tulisi olla vähintään 100 008 euroa vuodessa.**

Sivuapteekin pitämisestä tulee merkittävästi lisäkustannuksia pelkän pääapteekin pitämiseen verrattuna. Sama myyntikate tuottaa hyvin erilaisen taloudellisen tuloksen, jos se tehdään yhdessä toimipisteessä tai 2–4 toimipisteessä yhteenlaskettuna.

HE:n riittämätön sivuapteekkivähennys on jo johtanut kahdeksan oikeutena olevan sivuapteekin sulkemisilmoitukseen. Jos sivuapteekkivähennystä ei korjata, lopettamisilmoitukset jatkunevat. Sivuapteekkien alasajo ei liene ollut virkavalmistelijoiden tarkoituksena.

Nykyisin sivuapteekkivähennys on rajattu oikeutetusti koskemaan vain sivuapteekkeja, joiden liikevaihto on enintään puolet pääapteekin liikevaihdosta. Tämä raja on 22.9.2025 hallituksen esityksen lakiehdotuksesta poistettu. Eli jatkossa myös suuret sivuapteekit kuten Yliopiston apteekin sivuapteekit olisivat oikeutettuja sivuapteekkivähennykseen.

Helsingin yliopistolle on myönnetty oikeus 16 sivuapteekin pitoon. Kyseiset sivuapteekit ovat pääapteekkien kokoisia ja sijaitsevat Suomen suurimpien kaupunkien keskustoissa, joissa on myös yksityisiä apteekkeja. Jos sivuapteekkivähennys laajennetaan koskemaan myös pääapteekkien kokoisia toimipisteitä, **julkinen toimija (YA) saisi oikeuttamatonta ja kilpailua vääristävää etua verovähennyksestä yksityisten yrittäjien kustannuksella.** YA:n apteekin toimipaikat: Helsinki (4), Espoo, Tampere, Vantaa, Oulu, Turku, Jyväskylä, Lahti, Pori, Joensuu, Lappeenranta, Salo Savonlinna ja Kemi. **Yksityiset apteekit varmistavat, että koko Suomi saa apteekkipalveluita.**

Ratkaisu 2:

Sivuapteekkivähennyksen korotus ja saajien raja

- Oikeutena olevan sivuapteekin vähennys veron perusteesta korotetaan 8334 euroa kalenterikuukautta kohden.
- Sivuapteekkivähennyksen saajia rajataan:
 - A. Sivuapteekkivähennys rajataan koskemaan voimassa olevan lain mukaisia sivuapteekkejä
TAI
 - B. Rajataan sivuapteekkivähennys korkeintaan kolmeen sivuapteekkiin pääapteekkia kohden.

Korjausehdotus A)

Lakimuutos sivuapteekkivähennyksen osalta

A) Palautetaan lakiehdotukseen voimassa olevasta apteekkiverolaista ao. teksti:

7 § Veron määrän laskeminen

Vähennystä ei kuitenkaan tehdä, jos sivuapteekin perustamisesta on verovuoden päättyessä kulunut vähintään viisi vuotta ja sivuapteekin verovuoden liikevaihto vastaa vähintään puolta yksityisten apteekkien verovuotta edeltäneen vuoden voittomarginaalin keskiarvosta, johon ei lasketa mukaan sivuapteekkien liikevaihtoa. Verohallinto vahvistaa vuosittain yksityisten apteekkien liikevaihdon keskiarvon.

Voimassa oleva laki

perusteeseen. Vähennystä ei kuitenkaan tehdä, jos sivuapteekin perustamisesta on verovuoden päättyessä kulunut vähintään viisi vuotta ja sivuapteekin verovuoden liikevaihto vastaa vähintään puolta yksityisten apteekkien verovuotta edeltäneen vuoden liikevaihdon keskiarvosta, johon ei lasketa mukaan sivuapteekkien liikevaihtoa. Verohallinto vahvistaa vuosittain yksityisten apteekkien liikevaihdon keskiarvon.

Jos apteekin ja sen sivuapteekkien, palvelupisteiden, verkkopalvelun ja lääkekaappien 5 §:n mukaan määräytyvä yhteenlaskettu veron peruste on vähintään 2 600 000 euroa, mutta enintään 3 500 000 euroa, apteekkivero lasketaan painotettuna keskiarvona siten kuin 6 ja 7 momentissa säädetään.

Ehdotus

Apteekkivero lasketaan 1-4 momentin mukaisesti määräytyvän veron perusteeseen mukaan 6 §:ssä säädetyn veroasteikon perusteella.

**Korjausehdotuksen A) vaikutus valtion apteekkiverokertymään
-0,73 miljoonaa euroa.**

Korjausehdotus B)

Lakiin rajaus sivuapteekkivähennysten lukumäärästä

B) Rajataan sivuapteekkivähennys korkeintaan kolmeen sivuapteekkiin pääapteekkia kohden

Lisäys Apteekkiverolain pykälään 7:

Vähennys voidaan tehdä korkeintaan kolmen sivuapteekin osalta yhtä pääapteekkia kohden.

**Korjausehdotuksen B) vaikutus valtion apteekkiverokertymään
-0,89 miljoonaa euroa**

7 §

Veron määrän laskeminen

Apteekkivero lasketaan kunkin verovelvollisen osalta erikseen.

Apteekkivero lasketaan verovelvollisen apteekin, sivuapteekin, apteekin palvelupisteen ja apteekin verkkopalvelun yhteenlasketun veron perusteella mukaan.

Jos apteekilla on yksi tai useampi sivuapteekki, verovelvollinen saa tehdä veron perusteesta seuraavat vähennykset jokaiselta kuukaudelta, jona sivuapteekki on verovuoden aikana ollut väestölle avoinna yhdenkin päivän:

- 1) apteekkiluvan ehtona olevan sivuapteekin ylläpidosta 12 500 euroa kalenterikuukautta kohden, ja
- 2) oikeutena olevan sivuapteekin ylläpidosta ~~4 167~~ 8334 euroa kalenterikuukautta kohden.

Vähennystä ei saa tehdä saman sivuapteekin ylläpitämiseen perustuen kahteen kertaan samalta kalenterikuukaudelta. **Vähennys voidaan tehdä korkeintaan kolmen sivuapteekin osalta yhtä pääapteekkia kohden.**

Apteekkivero lasketaan 1-4 momentin mukaisesti määräytyvän veron perusteella mukaan 6 §:ssä säädetyn veroasteikon perusteella.

3) Verohelpotus kahden apteekin loukkuun

Ongelma 3: Kahden apteekin loukku

- Kun apteekkari hakeutuu uuteen apteekkiin, hänellä on yleensä jonkin aikaa vastuullaan kaksi apteekkia. Lääkelain mukaan apteekkiluvan saaneen apteekkarin tulee alkaa harjoittamaan apteekkitoimintaa kuuden kuukauden kuluessa apteekkiluvan tultua lainvoimaiseksi (Lääkelaki 46–48 §).
- Hallituksen esityksessä ei oteta kantaa apteekkiveron määräytymiseen kahden pääapteekin pitoajan osalta. Myyntikatepohjaisen apteekkiveron veroluokkien rajat on mitoitettu yhden pääapteekin pitämiseen. Kahden pääapteekin pitämiseen liittyy vastuu kahden alueen lääkehuollosta ja kahden pääapteekin kustannukset.
- Apteekkari ei itse voi vaikuttaa siihen, kuinka pitkään hänellä on kaksi pääapteekkia vastuullaan. Tämä ajanjakso **muutamista kuukausista useampaan vuoteen** riippuu Fimean lupaprosessin kestosta sekä luvista mahdollisesti tehtävistä valituksista ja niiden käsittelystä eri oikeusasteissa.
- Mikäli verotukseen ei tehtäisi mitään huojennuksia siltä ajalta, kun apteekkarin vastuulla on kaksi apteekkia, apteekkari maksaisi kahden pääapteekin ja näiden kummankin sivuapteekkien yhteenlasketusta myyntikatteesta veroa siltä ajalta, jona hänellä on vastuullaan kaksi pääapteekkia. Tämä tarkoittaisi sekä veron perusteen nousua että veroasteen merkittävää kiristymistä, vaikka tosiasiallinen myyntikate tai kannattavuus ei ole kummassakaan yksikössä kasvanut.
- Koko maan kattava apteekkijärjestelmä pohjautuu apteekkarin urakiertoon. Apteekinvaihtovuoden verokohtelu kuitenkin heikentää tämän järjestelmän toimivuutta.

Ratkaisu 3: pykälämuutosesitys veron määrän laskemiseen

- Kahden apteekin pitoajan apteekkiveron epäoikeudenmukainen kiristyminen, voidaan ratkaista lisäämällä hallituksen esityksen apteekkiverolakia koskevan lakiehdotuksen 7 §:n jompikumpi seuraavista:
- **A vaihtoehto** on laskea apteekin vaihdosvuoden vero kummankin apteekkiluvan osalta erikseen.
- **B vaihtoehto** olisi myöntää kahden apteekin pitoajalta sivuapteekkivähennyksen kaltainen euromääräinen vähennys (esim. 28 000 euroa/kk) apteekkiveron perusteesta niiltä kuukausilta, joina apteekkari joutuu vastaamaan kahdesta pääapteekista vähintään puolet kalenterikuukaudesta.

7 §

Veron määrän laskeminen (Lisäys + A TAI B)

Apteekkivero lasketaan kunkin verovelvollisen osalta erikseen.

Apteekkivero lasketaan verovelvollisen apteekin, sivuapteekin, apteekin palvelupisteen ja apteekin verkkopalvelun yhteenlasketun veron perusteena mukaan.

Jos apteekinvaihdosvuonna verovelvollisella on yhtä aikaa kaksi apteekkia vastuullaan vähintään kuukauden, lasketaan apteekkivero tämän verovuoden osalta apteekkilupakohtaisesti. TAI on verovelvollisella oikeus tehdä 28 000 euron vähennys apteekkiveron perusteesta niiltä kuukausilta, joina verovelvollinen joutuu vastaamaan kahdesta apteekista vähintään puolet kalenterikuukaudesta.

4) Korjaus lääkehävikin huomiointiin varaston arvoa määriteltäessä

Ongelma 4: Lääkehävikkiä ei saisi hallituksen esityksen mukaan poistaa varaston arvosta

- Apteekkiveron alaisten lääkkeiden varaston arvosta pitää voida vähentää myös hävikki, koska myymättä jäänyt lääke ei voi olla verotuksen kohteena.
 - Jos varaston arvo arvotetaan apteekkiveron perusteen laskennassa suuremmaksi kuin se todellisuudessa on, tarkoittaa se sitä, että hankintamenosta vähennettävä varaston arvo on liian suuri ja näin myynneistä vähennettävä hankintameno on liian pieni ja apteekin voittomarginaali ja näin ollen myös vero on liian suuri.
 - **Näin ollen verotus kohdistuu myös muuhun kuin toteutuneeseen lääkemyyntiin.**
 - **Sotii verotuksen yleistä nettoperiaatetta vastaan**
- Hävikillä tarkoitetaan apteekin tapauksessa sellaisia lääkeostoja, jotka apteekki on ostanut ulosmyyntitarkoituksessa, mutta joita ei syystä tai toisesta ole pystytty myymään, ja joita ei ole mahdollista palauttaa tukkuun ja/tai joista ei saada hyvityksiä. Hävikkiä voi syntyä esimerkiksi lääkepakkausten vahingoittumisesta, lääkkeiden säilytysjääkaapin hajoamisesta, asiakkaalle spesifisti räätälöidyn kalliin lääkkeen hakematta jättämisestä tai lääkkeen vanhenemisesta, siltä osin kuin niitä ei apteekille korvata.
- **Hankintamenosta vähennettävän lääkevaraston tulee olla todellinen myyntikelpoinen lääkevarasto** vuodenvaihteen tilanteessa. Tämä on ollut myös apteekkiveron keräämisestä vastaavan Verohallinnon tarkoitus omassa hallituksen esitysluonnosta koskevassa lausunnossaan

Ratkaisu 4: Hävikin huomiointi varaston arvon ja hankintamenon määrittelyssä

- Hävikin huomiointi vaatisi sanoituksen muutoksen hallituksen esityksen säädöskohtaisiin perusteluihin. Yksinkertaisin muutos hallituksen esitykseen voisi olla seuraavanlainen (**POISTO** ja **LISÄYS**):
- **HE 22.9.2025 kohta 7 Sädöskohtaiset perustelut, 7.2 Laki apteekkiverolain muuttamisesta s. 142**
- **5 §. Veron peruste**

- Pykälän 1 momentissa säädettäisiin siitä, miten lääkemyynnin voittomarginaali lasketaan ja mitä eriä siihen sisältyy. Ehdotetun 1 momentin mukaan lääkemyynnin voittomarginaali olisi verovelvollisen apteekkitoimipisteiden arvonlisäverottomasta lääkemyynnistä saadun vastikkeen ja välittömästi myytyjen lääkkeiden hankintamenojen erotus, johon olisi lisätty lääkelain (395/1987) 58 §:ssä tarkoitettu lääkkeen toimituseräkohtainen toimitusmaksu. Läkemyynnistä saatavalla vastikkeella tarkoitettaisiin lääkkeiden myynnistä saatavaa lääketaksa-asetuksen mukaista arvonlisäverotonta vähittäismyyntihintaa. Läkemyynnin voittomarginaali olisi apteekkien arvonlisäverottomasta lääkemyynnistä saadun vastikkeen ja välittömästi myytyjen lääkkeiden hankintamenojen erotus, johon olisi lisätty lääkelain (395/1987) 58 §:ssä tarkoitettu lääkkeen toimituseräkohtainen toimitusmaksu. Välittömästi myydyllä lääkevalmisteella tarkoitetaan tässä sitä, että ainoastaan myytyjen lääkkeiden hankintamenot voitaisiin vähentää, mutta sellaisten lääkkeiden hankintamenoja, **jotka ovat hävikkiä tai** jotka ovat apteekin varastossa vielä myymättöminä, ei saisi vähentää. **Läkehävikki voitaisiin vähentää apteekin varaston arvosta verohallinnon antamien ohjeiden mukaisesti.** Välittömästi myydyn lääkkeen hankintameno ehdotetaan määriteltävän tarkemmin **pykälän 3 momentissa verohallinnon antamassa apteekkiveroa koskevassa syventävässä vero-ohjeessa.**

